

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{4}$ an 5 cor., $\frac{1}{2}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{4}$ an 7 cor., $\frac{1}{2}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
a treia-ora 10 bani și timbru de 60 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weiss Bernat „la loterie”

FEMEILE ROMÂNE ÎN LUPTĂ.

Nou moment
de insufletire.

(*) Ne spune cu dulce graiu scumpa carte a faptelor românești, că ori de câte ori primejdiile mari se abăteau asupra neamului nostru, — toți Românii erau una și se lătau în timpine cu hotărâre. Ne arată istoria noastră pilde splendide că nu numai bărbații, dar și femeile române grăbiau, în asemenea momente decise, la postul lor și fără de nici o teamă și fără de nici o clintire steteau vitejește în ploaia de gloanțe a vrășmașilor.

În cartea mișcărilor noastre de libertate dela 1784 și dela 1848, aflăm figuri măndre de luptătoare române, cari în frunte de oști se răsboiau cu bravură de eroi și cu fața veselă cădeau pe câmpul războierilor. Pelagia Roșu, nemuritoarea noastră Ioana d'Arc, eroina fără seamă a bătăliei dela Mărișel, va rămâne pentru totdeauna figura tipică a vitejiei și a abnegațiunii femeiei române.

În chipul acesta, din vremuri bătrâne și până în zilele noastre, ne-a rămas drept un axiom istoric faptul: că totdeauna când femeile române sar în luptă alături cu bărbații, e semnul că primejdia și-a atins estomul gravității.

Nu va putea contesta nimănui, că astăzi primejdia ce s'a abătut asupra poporului nostru de către vrășmași, manifestă o gravitate nemăsurată. După-ace guvernul de satrapi ne-a despoiat de orice drept la un **present național**, hainii vreau să ne răpească și trecutul glorios, urmărindu-ne, condamnându-ne, aruncându-ne în pușcării, numai pe simplul cuvânt, că ne preamărim eroii și martirii neperitori.

România întreagă, revoltată, alarmată, înverșunată de pornirile sâlbatică și de făptuirile bașbozucești ale vrășmașilor, resimte cu putere pericolul grav ca nici-odată. Sărit-am cu toții în picioare, început-am o luptă, esacerbată și nu avem gând să desarmăm înainte de-a vedea desarmați, cu voea sau fără voea lor, pe cei-ce ne atacă.

Și acum, în clipele astea hotărâtoare, se repetă fenomenul sublim de moral al luptelor noastre din trecut: **femeile se avântă și ele în șirurile combatanților!**

Scrisoarea remarcabilă pe care valoroasa noastră fruntașă, d-na Francisc Hossu-Longin, fida vice-presidentului partidului nostru național, dl Pop de Băsești, a adresat-o furiosului deputat Komjathy, oferă o probă serioasă despre faptul, că femeile noastre de astăzi sunt vrednice urmașe ale femeilor din trecutul nostru de glorie. În același timp, actul energic al bravei Române constituie nota elocuentă a gravității situației în care ne aflăm.

Ideile limpezi, străbătute de un viguros sentiment de intrinsigență națională, cari strălucesc ca mărgăritare în menționata scrisoare, — ofer însă și un moment de entuziasm și de îmbărbătare obștei noastre. Ele ne dovedesc puterea de energie a neamului care se degajează nu numai din sufletele bărbaților români, dar și din sufletele femeilor române.

Actul de demnitate și de curaj roman al d-nei Hossu-Longin, ne dă cu siguranță espresia sentimentului general al femeilor române.

Fericiți de a vedea ridicându-se și cetele ângerești ale neamului în lupta creștinească ce o purtăm în contra satrapilor păgâni, noi aflăm în noul moment de energie românească un îndemn mai mult, ca să fim liniștiți și senini în conștiința isbândeii care va trebui să fie a noastră, fiindcă nu poate fi decât a dreptății și a moralului.

Dăm aici textul întreg al prea interesantei scrisori, în traducere românească, fiindcă dlui Komjathy a fost adresată ungurește, ca s'o poată — înțelege.

Deva, 17 Febr. 1900.

Stimate dle deputat!

Permite ca o femeie română care-și iubește ferbinte patria și națiunea, să-și spună opinia asupra ultimului d-tale discurs parlamentar.

Înainte de toate, declar că acel ton, până acum neobișnuit chiar și în camera maghiară, cu care dl deputat discută rezolvarea chestiunii naționalității, m'a indignat profund.

Pentru-că, deși de decenii întregi suntem în clar cu planul de maghiarizare, până acum mai mult sau mai puțin mascat, dar' faptul, că astăzi, în fața țerei și a lumii, un deputat maghiar enunță sus și tare că maghiarimea are politicește și socialicește dreptul de a ne maghiariza, — aceasta, până acum, în asemenea formă, nimeni n'a îndrăznit s'o spună.

Ei bine, stimată dle deputat, permite ca în punctul acesta să-ți răspundă tot atât de categoric o femeie română.

Până-când acea nenorocită de axi omă a maghiarizării s'a accentuat numai politicește, noi femeile n'am intrat în desbatere cu d-v., ci am încredințat problema asta bărbaților nostri.

Îndată-ce însă chestiunea asta vreați s'o transpuneți și pe terenul social, — trebuie să vă luați seama cu fiecare femeie română.

Noi ne iubim ferbinte patria, ale cărei glîi veacuri de-arîndul le-a udat sânge românesc eroic, și în numele sfânt al acestor eroi protestăm, că patria asta ar fi apărât-o numai Maghiarii, ear' noi am fi numai elementele primite și tolerate din grație ale acestei țări.

Dl deputat provoacă societatea maghiară, ca prin maghiarizarea noastră să inaugureze munca unei a doua alcătuiri a patriei.

În punctul acesta dă-mi voe să te întreb: ce îndreptățeste pe Maghiarii din această țeară polinațională să constituie o națiune maghiară unitară?

Dacă până acum, veacuri de-arîndul, am trăit împreună, ca tot atâtea rase deosebite, ear' din aceasta nici-odată primejdie nu s'a abătut asupra patriei, — de unde vezi acum, dle deputat, și în care fapt indiscutabil, primejdia care ar exista pentru patrie?

Și de oare-ce elementele societății maghiare le constituie bărbați și femei,

deopotrivă, mă provoc la un fapt istoricește justificat.

Pe filele istoriei maghiare aflăm exemple strălucite de iubirea înflăcărată a femeilor maghiare față cu patria și națiunea lor.

Și aceste nobile și exemplare femei au probat în fapte mărețe dragostea față cu patria și poporul lor. Fie zis spre gloria acestor entusiaste fice ale patriei, că aceea ce priviau ele din partea lor drept virtute și drept iubire de patrie, nu o contestau nici femeilor de altă naționalitate.

Sunt ferm convinsă, că urmașele demne ale acestor matroane maghiare de odinioară trăesc și astăzi în Ungaria. Tot astfel sunt convinsă, că zădărnice ar apela dl deputat la acestea, ele nu se vor angaja nici-odată la o problemă atât de ingrată, ca să atingă mândria națională a femeilor de altă naționalitate.

Pentru-că, da, dle deputat, noi suntem măndre de a fi Române!

Măndre ne provocăm la trecutul nostru, la prezentul nostru, la viitorul nostru.

Trecutul nostru, e un trecut plin de glorie, prezentul nostru, e năsuință nobilă de a desvolta cultura noastră națională după modelul popoarelor culte apusene; și astfel progresând, privim cu încredere în viitorul care asigură dreptul existenței fiecărui popor ce progresaază pe asemenea cale.

Ai pute, dle deputat, să împaci cu morală politică și socială faptul, că pe un astfel de popor, a cărui conștiință națională este atât de desvoltată, Maghiarii vrea să-l recunoască fiu credincios al patriei numai cu renege?

Istoria tuturor timpurilor și a tuturor popoarelor amintește cu greutate numele acelor, cari și-au renegat națiunea și religie.

Și dacă frații nostri maghiari își păzesc caracterul național ca pe cel mai temut tezaur, de ce voesc să ne discute acest drept și să ne despoaie de naționalitatea noastră?

Aceasta nu-l nici drept, nici morală, nici dreptate și astfel nici-odată nu va fi în folosul, ci numai în dauna iubitei noastre patrii.

Eată punctul nostru de vedere, dle deputat, și dela acesta nu ne vor abate nici „teamă”, nici „iubire” fățarnică.

Drept încheiere, încă una: Puteți spune și puteți face d-v. ori-ce, noi ne-am născut aici Români și voim să trăim și să murim ca Români în țeara asta.

Cu stimă

Elena Hossu-Longin n. Pop.

Sibiu, 23 Februarie n.

Deschiderea reichsrath-ului.

Ieri, la orele unsprezece, s'a deschis reichsrath-ul austriac. Ministrul-președinte Körber și-a prezentat guvernul și a rugat pe deputați, să ducă debaterile parlamentare în liniște, cu calmitate și demnitate, ear' peste cele din trecut să arunce vîlul uitării.

Din parlament. În ședința de ieri a vorbit Visontai Soma cerend vot universal la alegerile dietale, precum și reforme parlamentare peste tot. Ministrul Széll declară că e pentru egalitatea de drept, are sentimente și concepții liberale, dar' între liberalism și radicalism e mare deosebire. El e dator să țină în vedere interesele țerei. (Nu ale cetățenilor cari compun țeara? Red. Trib.) De aceea mai bună e calea mijlocie. Mai vorbesc Török, Páder și Kálmán, și la fine interpelează Boda Vilmos în chestie de navigațiune.

„Liga patriotică” dela Oradea-mare e îngropată și în mod oficial. Semioficiosul „Orsz. Ért.” crie, că după informațiile primite dela loc competent, înființarea Ligei din întrebare a fost idea unui funcționar, Român de naștere, însă cu sentimente curate patriotice; dar' atât „inventatorul” ideei, cât și ceilalți cu cari a comunicat-o, au venit la convingerea, că tocmai în Bihor nu e necesitate de o astfel de Ligă, care ar putea da naștere la eventuale neînțelegeri. Tot în sensul acesta se pronunță și organul partidului liberal din Bihor și Oradea-mare, mai accentuând, că în Bihor nu există Ligă nepatriotică, prin urmare nu e nici o lipsă de altă Ligă patriotică, ca să o contrabalanseze. Și așa dl Grama Dóme a rămas cu blamajul în spinare, și în loc de dorită înaintare și se poate întâmpla să-l trimită stăpâni înderēt la — dăscălie.

Răspundem!

Confrații dela Arad nu sînt mulțumiți cu declarația dată în unul din numerele mai recente ale foi noastre, că anume, nu avem preferință pentru nici un partid politic din România, ci pe toți frații din regatul român îi considerăm de frați și amici; și fiindcă nu sînt mulțumiți, ne cer cu insistență un nou răspuns, referitor la o pretinsă acuză, adusă nouă din partea ziarului „România Jună”, care ar fi scris, că articolele în chestia „rentelor” au fost trimise din București ziarului nostru și pe deasupra au mai fost și plătite.

Răspundem cu plăcere. Antău de toate voim însă să stabilim un lucru. Perfecta libertate de presă, care există în România, aduce cu sine, în mod fatal, ca ziarele de peste munți să nu fie prea scrupuloase în întrebuintarea armelor, când e vorba de luptă politică. De aceea, însinuările, suspușionările, calumniările, sînt acolo, — la confrății din regat, — la ordinea zilei. Noi, cei de dincoaci, creșcuți în alte moravuri politice, nu ne putem lua după ei, și nu putem lua de bani buni tot ce se scrie în presa de dincolo; pentru-că atunci trebuia să facem și noi capital din notița ce apăruse în „Dreptatea” din București mai anii trecuți, în care se spunea, că părintele Mangra, care petrecuse câteva săptămâni în capitala României, a plecat din București ducend cu sine cele cinci mii de lei, încassate dela dl Sturza.

N'am făcut însă cas mare, și nici n'am înregistrat știrea, pentru-că știam că e vorba numai de o invenție, scornitură, suspiciune, lipsită de temei. (Așa e de Mangra??)

Nu așa însă confrății dela Arad, de cari P. C. Sa, părintele Mangra stă foarte aproape. Ei iau de bani buni scrisese „României Jună”, care conformându-se stărilor de dincolo, a intrat și ea în obiceiurile țerei, — și cer mereu să le răspundem, dacă e adevărat că în chestia „rentelor” s'au publicat în ziarul nostru articole trimise și plătite din București?

Răspundem deci: tot ce s'a scris în „Tribuna” în chestia „rentelor”, dela rezolvarea ei încoace, s'a scris în redacția foi noastre; și cel-ce a tratat chestia în coloanele ziarului nostru, ia răspunderea pentru fiecare cuvânt întrebuintat. Și dacă confrății dela Arad nu sînt nici după declarația aceasta pe deplin lămuriiți și liniștiți, ne arătăm și mai prevenitori față de ei, și facem aceea ce nu facem nici față de procuror, de judele de instrucție, de puterea de stat: le punem la dispoziție toate manuscrisele păstrate, ca și din ele să se convingă, că autorul articolelor se află în redacția noastră și e de așa fire, că n'are obiceiul să scrie nici la poruncă nici din mercenarism, — cum se zicea, firește, tot fără temei (Așa e de Mangra?) că s'au scris anumite broșuri de „caterisire” în chestia Ghenadie, — ci scrie din pură convingere și cu ținerea în vedere a interesului public.

Am răspuns!

Proces pentru
preamărirea lui Horia.

(Sc.) Satrapii maghiari s'au pus pe-o muncă titanică. Vreau să ne ia la refec întregul trecut, după-ce cu prezentul nostru s'au dumerit prea ușor, declarand pur și simplu că... nu există, ceea-ce însă nu-i împedecă nici-decum a se interesa de noi mai mult ca de trista lor demență — de pildă.

După-ce o nenorocită de pretinsă justiție, urmând ordinelor severe emise de guvern, a fost capabilă de a săvîrși monstruositatea rușinoasă a condamnării prototipului de dinasticism Avram Iancu în baza §-ului 142 al infidelității către patrie, de-a decreta, în consecință, preamărirea lui delict prevăzută în codul penal, ear' pe cei-ce se inspiră de idealitatea lui Iancu a-i osândi la pușcărie, — acum se comite un fapt tot pe atât de odios de către aceeași pretinsă justiție ungurească.

Știrea sensațională ce-am dat ieri despre procesul ce se va judeca Marți, la 27 Febr. n., în fața curței cu jurați din Cluj, și care s'a intitulat „Revistei Orăștiei” pentru un portret al lui Horia, publicat ca adaos, și pentru câteva cuvinte explicative, — a surprins și a revoltat, cu siguranță, pe tot Românul.

E drept că procesul s'a pornit mai de mult, acum vre-o doi ani! Dar' noi credem, că el nu se va mai judeca nici-odată, fiindcă presupunem chiar și despre organele justiției maghiare atăta respect față de adevăr și față de sine însă-le, încât să nu mai insiste pe lângă asemenea absurdități și abuzuri de drept.

Acum, deodată, ca din senin, procesul e desgropat din mormântul uitării și e sulevat, evident, ca o completare a faimosului proces dela Baia-de-Crig.

Preamăresc Românii pe Iancu și pe Horia? Ei bine, o să-i condamnăm de aici înainte nu numai pe cei vii, ci și pe cei morți! Ear' atunci fără doar și poate sîntem mântuiți cu întreg statul nostru național! Așa vor fi cugetat în sine, cu mulțumirea de a fi aflat ceva genial, onorabil și stîlpic ai statului maghiar, atât de mult asemănător unei linii telegrafice, care n'are decât... stîlpi, dar' sîrmă nici urmă!

În chipul acesta vor fi suficiente două procese trase de pîr, cu doi procurori și nescari judecătorești trași-împinși, pentru-ca epocile noastre de glorie dela 1784 și dela 1848 să fie pe veci condamnate și înfierate, și toți eroii și martirii nostri să fie puși la indexul criminalilor ordinari, la oaltă cu întreg poporul român care-i preamărește.

Rezultatul acesta, nu-i vorbă, va fi prezentând pentru satrapii maghiari cu imaginația arzătoare de nebunie un colossal succes politic. Probabil chiar — un nou și patent sistem de estirpare a naționalităților... Pentru-că, lucru limpede, ce se mai te doară capul de un popor care n'are present, ear' trecutul lui este un trecut de crime ordinare?!

Admitem. Chestia s'ar înfățișa în-tocmai astfel, dacă Maghiarii n'ar avea pechul ca faimosii creeri de Cheicheetmet să fie privilegiu exclusiv al rasei arpadiane! Fanatici și zmintiți, Janosi și Pišta, cari se se legene în iluzii d'al de nimicirea unui popor întreg, — nu pasc din fericire decât pe pămîntul unguresc. Încolo, toată lumea, europeană și estroeuropeană, este prea limpede la cap și prea liniștită în imaginație, decât să aibă ambiția de a imita pe Unguri în absența lor de serioșitate și de sănătate mentală.

În urmare, poate justiția ungurească să tot condamne pe Iancu și pe Horia, pentru-ca să poată teroriza pe ori-ce Român care se inspiră de acești nemuritori. „Statul maghiar”, dacă e vorba de asta, tot nu va pute fi salvat și nici neamul românesc nu va pute fi estirpat!

Nu Korbuly-i și Lázár-i dela Alba-Iulia sau Bigner-i dela Baia-de-Criș posed autoritatea morală de-a pute rosti verdict asupra unor strălucite figuri istorice. Nici justiția maghiară întreagă, nici toată puterea de stat a Maghiarilor, și nici chiar națiunea maghiară — nu-și pot aroga în serios titlul de competență pentru a judeca eroi și martiri ca Iancu și ca Horia, cu cari Impărați au stat în vorbă și pe cari istoria însăși i-a pus în panteonul oamenilor mari!

Dacă i-a cuprins pe Maghiari mania de a aduce verdicte asupra morților în revoluții, să ne dea voea de a le atrage atenția la însuși trecutul lor atât de bogat în figuri istorice a la Rozsa Sándor...

Sau dacă nici istoria lor nu 'și-o cunoaște, cel puțin se vor cunoaște pe sine acești domni «cavaleri», ear' în sine însuși vor găsi de asemenea suficiente probe de condamnare pentru delictul infidelității către patrie!

Dar' pe Iancu și pe Horia, lase-i Maghiarii în somnul lor vecinic și-n vecinica noastră preamărire. Că nu i-au putut înfrânge nici-odată, în viață, ear' după moarte nici atinge nu le pot amintirea scumpă — atât sunt de sfinți înaintea noastră!

Chestia naționalităților — în dieta maghiară.

Dăm astăzi în estras câteva din vorbiri rostite în zilele din urmă în chestia naționalităților.

Pulszky Ágost.

E de părerea, că chestia naționalităților nu se poate rezolva c'un simplu sistem legislativ, sau c'un anume program politic. Chestiunea există de veacuri la fiecare guvern. La noi naționalitățile au fost folosite spre scopuri de cortezie. În vorbirea-program a spus-o, că nici după lege, nici după echitate, nu recunoaștea teritoriul de naționalitate. Folosirea limbii naționalităților o recunoaște numai ca drept privat.

Nu se găsește în țeara aceasta bărbat de stat ungur, care să stea de vorbă cu naționalitățile, ca cu un factor de drept public în stat. O cultură a naționalităților noi nu putem admite decât așa, dacă ea se va contopi în cultura maghiară și nu va fi contra acesteia. Unguri nu pot tolera, ca state externe să exercite putere atractivă asupra cetățenilor ungari, pentru-ca aceștia să-și caute fericirea în afara de hotarele țării. (Dar' cine o caută? Red. Trib.) Asta trebuie s'o recunoască și factorii normativi din România, cari ar trebui să știe, că Ungaria dă Românilor și mai multă puțină de desvoltare economică și culturală, decât dă România propriilor săi cetățeni. (Auzi acolo! R. Trib.) De aici vine, zise Pulszky în fine, că partea preponderantă a naționalităților e «aderentă credincioasă a statului maghiar», din care cauză naționalitățile și aleg deputați pentru cameră. (Aleg cei cumpărați și cei duși cu sila

la urnă! R. Trib.) Pulszky e de părere, că chestiunea naționalităților mai curând se poate rezolva pe cale administrativă și prin crearea de stări materiale bune, căci «agitatori» nu vor mai pute amăgi poporul. De aceea e contra obiceiului de a se face prea multă vorbă în această afacere.

Molnár János.

Polemizează cu Pulszky în chestiunea naționalităților, declarând că, afară de un punct, Pulszky a zis în vorbirea lui tot ceea ce a spus de multă vreme și spune și partida populară în această chestiune. Punctul de divergență este legea de naționalitate dela 1868. Noi, zice Molnár, am zis și am accentuat totdeauna, că sau se se execută legea aceasta sau se se revizuiască, dacă nu e bună. Aici este o divergență între noi; căci în celelalte iscălim până la ultimul cuvânt tot ce s'a zis aici în chestiunea naționalităților. Și noi suntem de părerea, că nici un individ aparținător naționalităților se nu fie persecutat pentru limba lui; că în viața privată, în comună și pe terenul cultural să-și folosească liber limba lui. Apoi totuși se mărturisează cetățeni ai statului maghiar, să respecte ideea de stat maghiar unitar, să fie patrioți ca Zrinyi și Frangepan etc. (De ce nu te provoci la exemple mai recente, cum e: Deutsch et Haass, Rosenberg, Vészi-Weiss? R. Trib.)

Molnár vorbește apoi despre censul electoral și cere ștergerea censului actual, care este nedrept și se bazează pe sistemul de iobăgie. Cere, ca toți cetățenii să se bucure de drept electoral, dacă contribuie cu ceva la susținerea statului.

Baronul Solymossy Lajos

declară, că nu e prieten al administrației de stat, dar' nici nu-i este contrar. Pretinde însă în cas de statificare, ca autonomia comitatelor să nu fie cassată de tot, ear' deodată cu statificarea să se facă și îmbunătățirea de plată pe seama funcționarilor dela administrație.

Cere ca numărul funcționarilor să nu se sporească, și ca în oficiu să fie aplicate numai elemente bune și cu vocațiune pentru împlinirea lor, pentru-că dacă e prea încurcată mașineria nu poate să corăspundă chemării sale. În chestia naționalităților dorește să spună numai atât, că pe lângă deplina respectare a statutului național maghiar, trebuie să se dea validitate egale în drepturi. Ultrașii nu-i iertat să fie persecutați prin mijloace violente, fiindcă procedura aceasta înveninează numai răul și pe deasupra mai înstrăinează și pe cei ce s'ar alipi de națiunea maghiară.

Vészi (Weiss) József.

Constată că în decursul desbaterilor chestia naționalităților a fost discutată între margini atât de largi, încât faptul acesta îl uimește. Se va încerca să-și spună vederile sale, cu privire la vorbirea lui Werner și a lui Komjáthy. Werner a pornit dela năzuințele federaliste de dincolo de Leitha. Dar' a vorbi despre tendențe federaliste în Austria e lucru cu totul de prisos, pentru-că federalismului i-a trecut vremea. Tendențele acestea au fost predominante dela Taafé până la Thun, timp de 25 de ani, ear' astăzi politica austriacă e tocmai contrară federalismului (Măi, ce

cap! R. Trib.) și germanismul e tocmai pe cale de a fi readus la poziția sa de mai înainte. (Tochmai! R. Trib.)

Vorbitorul ar dori, — ceea ce crede că e și dorința tainică a naționalităților, — ca naționalitățile să intre în parlament. (Dar' atunci rămân fără mandat! R. Trib.) El însă nu o așteaptă și nu o speră aceasta; dar' nici n'ar aproba-o, atunci când naționalitățile ar apărea ca grup separat în parlament. Se pot alipi, după pofta lor, la partidul liberal, popular sau independent; dar' dacă ar intra ca partid separat, cu tendențe contrare națiunii maghiare, el, Weiss-Vészi József, ar fi cel mai mare dușman al lor. (Cum adevă, alt partid nu se mai poate forma în țeară afară de cele trei existente în dietă? R. Trib.) Care să fie politica în chestia naționalităților? Werner cere o politică despre naționalități, ear' Komjáthy cere una în contra naționalităților. Care e calea adevărată? Cea mijlocie. Oratorul definisează șovinismul și constată că este șovinism prudent, ne-bun, corect, necorect, just și de acela (turbat! R. Trib.), care nu vede și nu aude nimica, ci toate le calcă în picioare, strivind ori-ce drepturi. Komjáthy ar fi, cum se vede, pentru acesta din urmă. Dar' de o mie de ani politica maghiară n'a îmbrăcat asemenea caracter. Sunt naționalități pentru cari n'a fost necesară luarea de dispoziții speciale, cum sunt Rutenii, Bulgarii (și Țigani! R. Trib.) etc., cari 'și-au păstrat limba și obiceiurile și totuși s'au lipit de statul maghiar și — de ideea de stat maghiar. (Ce dracu! Te poți lipi și de o idee! R. Trib.)

Statul a prigonit naționalitățile numai pentru tendențele centrifugale. E cert, că toți deputații stau pe temeiul legii de naționalități din 1868, afară de Komjáthy. Dacă Komjáthy e de altă părere, trebuia să facă propunere concretă. Înainte cu 40 de ani politica de naționalități avea prea puțin teren, și totuși două figuri distinse din epoca aceea, Deák și Eötvös au creat legea de naționalități. (Dar' au și luat-o cu ei, în groapă! Red. Trib.) Oratorul apără pe Sași în contra învinovățiilor ce le-a adus Werner și-i asigură, că dacă vor veni la Budapesta în loc să meargă la Lipsa și la Göttingen, se vor convinge că Maghiarii îi îmbrățișează cu iubire. În politica de naționalități o cale adevărată este: calea dreptului. Cere o mână legală, care să lovească când e de lipsă și să netezească pe cei ce vreau să se alipească de Maghiari. (Nu de idee? Red. Trib.) Sași în special au lipsă de Maghiari, pentru-că îi înghit România. (Și așa ați vrea să-i înghitiți voi! Red. Trib.) Are încredere în Szilágyi Dezső și în Széll Kálmán că vor avea capacitatea să rezolve cu succes chestia naționalităților. (Fiind prima vorbire parlamentară, oratorul e feliicitat).

La Abonament lunar

pentru

Februarie st. vechiu

invită

Administrația ziarului „TRIBUNA”.

Din cronica veacului XIX.

— Date memorabile. —

23 Februarie.

1849. Batalionul grănițierilor români dela Năsăud este declarat captiv, în Ujváros (Ungaria).

1850. Au început a se publica cărți didactice românești în Bucovina.

1866. Principele României Ioan Cuza fu silit să abdică de tron

24 Februarie

1848. În Paris începe a se potoli revoluția. — În București și Iași se împrăștie știri revoluționare.

1849. Dieta imperială din Viena recunoaște independența și autonomia Bucovinei.

1861. Patenta împărătească prin care se restabilește constituția.

1875. † Ioan Calinciu, vestit profesor de teologie la facultatea din Cernăuți.

1898. † Dr. Aurel Suciu, membru al comitetului național, condamnat pentru Memorand la 1 1/2 an.

Revistă esternă.

Răsboiul în Africa-sudică.

Două știri sosite azi ne arată, că adevăratul răsboiu începe abia acum. Roberts a schimbat tactica de răsboiu și Burii se pregătesc a-l întâmpina cu toate forțele, de cari dispun.

Despresurarea Ladysmith-ului.

Știrea despre despresurarea Ladysmith-ului vine din isvor bur, astfel e verosimilă. Consiliul de răsboiu al Burilor, în considerarea evenimentelor din urmă și schimbându-se situația, a decis că sisteză împresurarea Ladysmith-ului, evacuează Natalul și retrage forțele armate la graniță. Acest decis al consiliului de răsboiu s'a executat și astfel Buller zilele aceste va intra în Ladysmith.

Această schimbare nu înseamnă până acum o derută a Burilor, ci ne arată, că ei pricep deplin starea lucrurilor. În fața situației schimbate Ladysmith-ul nu mai este un punct de importanță strategică și câmpul de răsboiu s'a transpus din Natal în Orange, la sudul statelor Burilor. Aici își concentrează deci Burii forțele lor.

Mobilizare.

Agencia Reuter primește știri din Pretoria, că guvernul Transvaalului a dat ordin de o nouă mobilizare. Au să fie înrolați toți bărbații capabili de a purta arme. Aceasta ne arată că Burii sunt decizi a continua răsboiul cu toată forța.

Dr. Leyds, agentul diplomatic al Transvaalului e de părere, că răsboiul va dura mult, căci chiar dacă Burii ar pierde câteva lupte mai mari, vor purta un răsboiu guerilla, care e ușor pentru atacat și greu pentru dușman.

În Orange.

Până-când se fac mișcările strategice în prevederea unei lupte decisive, în partea sudică a Orange-ului și în Cap se întăresc diferite atacuri și ciocniri. În depeși se susține încă știrea,

că Kronje ar fi încunjurat, ba «Köln. Zeitung» e informat din Londra, că Kronje, fiind de toate părțile încunjurat, e silit să desarmeze.

Știrea aceasta a produs în Londra mare bucurie, dar' oficios până acum nu s'a anunțat.

Cronica zilei.

Sibiu, 24 Februarie n. 1900.

Memento. 24 Februarie: Concert și teatru în Jbel, dat de corul plugarilor. — «Arieșana», adunare generală în Turda. — «Concordia», institut de credit, adunare generală în Uzdin-Ozora. — Bal în Băița (Zarand) în «favorul fondului școlar. — Concert în Orăștie. — Bal în Ghimeș-Făget în favorul școlii gr-cat.

25 Februarie: «Mielu», adunare generală în Poiana. — Concert și teatru în T-Cubin.

26 Februarie: Concertul tinerimei academice din Oradea-mare. — Desp. Oradea-mare al «Astrei», adunare constituantă în Oradea-mare.

27 Februarie: Serata tinerimei universitare române din Cluj.

Despre România. Poetul italian, Pier Emilio Bosi, cunoscutul filoromân, a ținut la Roma o conferință, în care a vorbit cu mult entuziasm de România, amintind de d-nii V. A. Urechiă, Gr. Tocilescu și insistând mai cu seamă asupra lui V. Alesandri, cetind în traducere italienească cunoscuta poezie a bardului dela Mircești: «Ginta latină». Conferința tinăruului poet, a produs un entuziasm general asupra auditorului.

Programul Cehilor. În preșara deschiderii reichsrath-ului, toate cluburile politice, reprezentate în parlamentul austriac, au ținut consfătuiri pentru a-și preciza linia de conduită față de noul guvern. Clubul Cehilor a luat hotărîrea să facă opoziția cea mai energică ministerului Körber și să recurgă de nou la arma obstrucționismului, fiindcă Cehii nu pot avea deocamdată alt punct de program, decât perfectă satisfacție pentru revocarea cunoscutelor ordonanțe ministeriale.

Ca mai înainte. Ni-se scrie din părțile Moraviței (com. Timiș), că decedatul deputat dietal, Constantin Ioanovici, încă nici n'a fost bine înmormântat, și s'a și trimis din centru un nou candidat pentru cerul vacant, în persoana unui funcționar comitatens, cu numele Dr. Mándassy. Va să zică, alegerile dietale se fac tot ca mai înainte, — la poruncă! Luăm act.

Coroane eterne. Militarul de aici Ioan Căbasiu din părțile Brașovului, a dăruit în amintirea răposatei sale mame Ana Căbasiu suma de 1 cor. fondului vâduvelor și orfanilor meseriașilor români din Sibiu. Tot la acel fond au mai contribuit în memoria regretaților Iuliu Oprisor, Ioan Predoviciu și Iuliu Pipos, d-nii Ioan Vințelieri, paroch în

FOIȚA „TRIBUNEI”.

FLUTURĂȘUL.

— Roman spaniol —

de

12

Narciso Oller.

(Urmare).

La acest cuget s'a sculat de pe scaun și bojind între degete epistola, ca scoasă din fire, fără să fi știut cătuși de puțin ce-i este planul: a alergat la ușă, a deschis-o și privind afară a văzut la marginea coridorului pe Luis în poziție pânditoare, Toneta s'a scăpat de o mare povară, și prin semne făcute cu capul, cu mâna, și-a chemat pe stăpânul inimei sale, care grabnic ca rândunica spre cuib a alergat spre dînsa.

Cusătoreasa a căzut pe un scaun, brațele-i, cuprinsă de inerție, i-au căzut dăbălăzate, grumazii ei de porumbiță i-se încovoiaseră sub povara capului, proptit de spatele scaunului; într-o mână încă tot ținea strînsă epistola, ear' în cealaltă își ținea batista, în timp ce din ochi îi curgeau pe obraji șiroaie de lacrimi.

— Da, a ta sînt, Luis, a ta; nu mai am putere a lupta mai departe, nu mai pot tănu!... nu am destulă putere spre aceasta. Sînt fată săracă, nu mă vei iubi; ucidem-mă, sfășiem-mă în bucăți, dar' eu te iubesc, te iubesc, și...

— Ah, da, da, aceasta am voit s'o aud dela tine, — a strigat Luis, luând între mâni mătăsoșul căpsor al fetei.

— Da, Toneta mea, da, — a continuat el repetând conținutul epistolei sale și nici bănuind că fata nu i-l'a

cetit, — eram hotărît să-ți împlinesc crudela poruncă; dar' înainte de a fi plecat acasă și a fi petrecut în chinuitoare îndoilei trei luni de zile, doriām să aud de pe buzele tale această mărturisire consolatoare.

— Oh, nu te duce, nu te duce, Luis. Zădarnic aș tăce; te iubesc, te iubesc, nu pot ascunde dinainte-ți adevărul, nu pot procedea altcum. Rogu-te, nu te duce! Ce va fi de sêrmăna inima mea, dacă mă părăsești!

Și în timp ce rostia aceste cuvinte, buzele atinseră involuntar mîna tremurătoare a lui Luis, ear' buzele acestuia se lipiră de fruntea febrintă a fetei. Prin vinele ambilor circula un fel de amorțitoare receală.

— Trebuie să plec, pentru mamă-mea, — i-a zis tînerul.

— Întreagă viața ta al mamei tale ai fost... Dar' nu, du-te, du-te... Ce fericită e dînsa! Ce fericit ești tu, că ai mamă!

Toneta și-a plecat capul și plîngea încă și mai dureros.

— Oh, nu plînge, nu plînge, căci aceasta îmi face durere, — a strigat tînerul, și cuprins de emoțiune își da silința să ridice capul Tonetei.

— Fie dară, — a grăit iute cusătoreasa, ștergîndu-și lacrimile — nume opun la mergerea ta acasă, dar' nu tu însuși ai cerut oare să te pun la probă? O întârziere de opt zile nu va face doar' nefericită pe mamă-ta, dacă îi vei spune v'r'un pretest oare-care acceptabil. Rămăi până la începutul săptămînei viitoare; astfel vom mai avea o zi, fiindcă Luis ne vom putea întâlni earăși.

— Oh! Asta apoi e probă, nu nimic. Ce jertfă grozavă ceri dela mine! — a exclamat Luis zîmbind, în timp ce puneia în ordine o suviță de pîr, care îi atrîna fetei pe frunte. — Bine, copi-

lița mea, nu voui pleca, dar' să nu cugeți, că prin aceasta mă puni la cîine știe ce probă mare, ori că pretinzi dela mine v'r'o jertfă de mare preț.

Și-au strîns puternic mînile, ca-și-cum ar fi voit prin aceasta să seberze restabilirea păcii ce începuse a răsări în inimile lor. Și s'au privit cu priviri lungi, pătimașe... După aceea Toneta a alergat la mașina sa de cusut și s'a pus de nou pe lucru, ca să evite eventualele surprinderi, la cari până atunci nici că se gândise.

IX.

Scăpându-se de esamene, Luis a scris mamei sale că a depus deja esamenul din toate studiile cu bun succes, afară de dreptul eclesiastic, din care numai la finea săptămînei viitoare va fi esaminat, fiindcă profesorul s'a bolnăvit pe neașteptate.

În ziua de după esamen, — continua în epistolă, — voui face vizitele de adio, pe cari ai binevoit a mi-le concedea, ear' după aceea voui fi fericit, că pot să-mi iau calea spre casă și să îmbrățișez pe dulcea măicuță. Această întârziere neprevăzută îmi va mări contul speselor, așa că nu-mi va fi de ajuns suma, pe carea binevoiseși a mi-o trimite în rîndul trecut. Dacă mi concezi, iubită măicuță, voui cereta de nou pentru cățiva duro banca lui Jofre, Belling et Comp., ca să nu fiu silit a face datorii și să-mi rămână ceva bani și pentru călătorie. Voui fi foarte mulțumitor, dacă vei avea bunătațe să-mi răspunzi încă înainte de Lună.

Răspunsul suna astfel:

«Cât pentru cei doisprezece duro poți să-i ceri dela banca lui Jofre, Belling et Comp.; chiar și mai mult poți cere dacă vei avea lipsă, ca să nu lași în urmă-ți nici un fel de datorie, deși eu eram în credință, că îți vor rămâne

chiar bani superflui din suma ce 'ți-o trimisese prin Teresona. Te fac atent să fii cruțator, căci secerișul promite a fi foarte slab și astfel trebuie să fim foarte precauți. Dacă nu astfel ar fi împrejurările, atunci măicuța ta 'ți-ar răspăli diligența amăsura marilor sale dorințe. Îți trimit binecuvîntarea mea și dorind doresc momentul în care să te pot stringe la pieptul meu.

Maria Fortuny, vîduvă Olivares».

După cetirea epistolei Luis și-a frecat voios mînile, și-a recapitulat în memorie datorile pe cari le făcuse în zilele din urmă și a grăbit apoi la banca lui Jofre, Belling et Comp., ca să ridice de acolo nu doisprezece, ci sesesprezece duro. Astfel pe lângă posa promisă va pute să cumpere Tonetei și ceva cadou, de pildă un inel.

Merită foarte ceva cadou sêrmăna fată; doar' atât de mult îl iubește!

— Atât de mult mă iubește! — își repeta Luis. — Și ce mult m'a îndrăgît! Și la adeică ce am și făcut eu spre acest scop? Ce? Sêrmăna copilă! Dacă ar ști dînsa, că focul dragostei mele durează numai o clipită, căt timp o vîd înainte-mi, când atât de tristă, atât de esaltată e, ca în rîndul trecut! Oh, atunci inima-mi bate în adevăr pentru ea, și chiar și sufletul mi-l-aș da pentru al ei. Așa de frumoasă e când își pleacă ochii în jos! Așa de frumoasă, așa de sublimă devine când se mînie! Inimă de peatră ar trebui să aibă omul, pentru-ca în astfel de momente să nu o îndrăgească. Ear' eu totdeauna am avut slăbiciune pentru femeile sentimentale, serioase, cari își încrunță sprîncelele ca oare-ce bărbat și cu brațul întins, poruncitor, voesc să mă supună capriurilor lor! Toate acestea le întrunește în sine Toneta. Dacă aș fi în stare să mă decid pentru o unică femeie, atunci Toneta ar fi această femeie. Mărturisesc,

că mă atrage, mă fascinează... Dar' nu voesc să-mi fac joc din sentimentele ei, nu-mi este iertat s'o mai întălesc; ea se dă din tot sufletul ei acestui joc, și e nenorocită, orfană... S'ar putea întempla chiar, ca și eu să cad serios în mrejiile acestui joc, ear' aceasta nu se poate, Ce mai furtună s'ar esca din aceasta, colo acasă! A fost greșeală din parte-mi, că am rămas aici încă pe o săptămână; dar' cine oare n'ar fi rămas, rugat fiind în astfel de chip și când ea atât de plăcută era! Ce frumoasă era!...

Aș! Vorbă să fie! Ii dau posa mea, îi fac cadou un inel, prin aceasta va fi pe câteva zile mulțumită ș'apoi din Ripol voui afla doar' v'r'o modalitate s'o aduc la reson și prin epistole să-i vindec inima. Dacă mi-ar sta în față, nu aș avea putere s'o fac aceasta... De altcum se poate întempla și aceea, că cocoana Pepa, care nici-când nu e mulțumită cu lucrătorii săi, se va urî și de cusătoreasa, în timp ce eu voui fi acasă, și o va dimite... Astfel apoi, la reînțoarcerea mea întreg acest incident nu va fi altceva decât un capitol între cele multe, cari pot să aibă loc în memoarele mele din viața studentescă. Și zău, o compătinesc sincer... E o fată foarte de treabă, cap e m'ariubi în adevăr!

Apoi a pus capăt contemplărilor, în timp ce-și mușca buzele clătina din cap și privea peste piață cu priviri așa de aturate, ca-și-cum 'și-ar fi luat adio dela un întreg legion de plăceri trecătoare.

Înaintînd astfel, privirile i-se opriră pe o tăbliță de aramă, atrînată de uscior și pe care era scris în litere de aur: Jofre, Belling et Comp. Întrînd într'un birou, unde această inscripție se repeta, a împins una dintre marile uși de sticlă și s'a dus la cas-sarul seu

(Va urma).

Oena 2 cor.; Szabó László, subnotar la tribunal, Nicolae Togan, preot și Ioachim Vintilă, preot, Calvasar, cu câte 1 cor.

Un compliment. Cine ar fi crezut, că se poate întâmpla, ca Bănyfi să laude „*Tribuna*”; și eată că și minunea aceasta s'a întâmplat. Organul fostului ministru-president maghiar, așa numitul „*Magyar Szó*”, scrie în numărul de astăzi, că: „*Articolele „Tribunei” din Sibiu sunt într-adevăr mărgăritare de obiectivitate!*” Mulțumim de compliment și ne permitem a face observarea, că cele mai multe procese de presă pentru aceste „mărgăritare de obiectivitate” ni-le-a făcut tocmăi cel-ce astăzi ne constată obiectivitatea. Eată deci triumful nostru! Am ajuns să ne laude — *dușmanul!*

A 2-a ședință literară a „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” s'a ținut aseară, în 22 Februarie n. c., sub conducerea presidentului Victor Tordășianu, fiind de față, ca de obicei mult și ales public. În cuvântul său de deschidere, presidentul face cunoscut lucrurile mai de căpetenie întâmplăte în viața Reuniunii, dela prima ședință. Vorbește cu vie mulțumire despre frumoasa producțiune din 27 Ian. la care membrii (coriști și diletanți) s'au produs atât de minunat; laudă hărnicia d-șoarelor din cor, cum și simțul lor de jertfire pentru binele Reuniunii, înosebi mulțumește d-șoarei Maria Costea, care a colectat între damele din cor o frumoasă sumă, cu care tot domniile lor, au procurat icoana Maicii Domnului, (ce afirmă deasupra lădiței pentru crucerii săracilor), încaudată în catifea albastră și cu inscripția: „*Mila dată săracilor, te curăță de păcate, îți câștigă îndurare și viață vecinică*”, inscripție cusută cu litere de aur prin d-șoarele Eugenia Grecu și Silvia Nicula. Laudă pentru aceleași virtuți pe membrii Reuniunii, cari la inițiativa zelosului ajutor de bibliotecar dl Nic. Bratu, au contribuit la colecta pentru monumentul Marelui Șaguna. Cetește consemnarea celor-ce prin coroane eterne, au eternizat memoria decedaților Iuliu Oprisor, sod. curelar, Ioan Predoiu, subijde r. și Iuliu Pipos, v-not contribuind la fondul veduvelor cu suma de peste 50 coroane. Acestea premise se trece la executarea bogatului și variatului program al seratei. Primul între debutanți este dl Valeriu Grindean, sodal cismar, care cetește fluent și la înțeles bucată „Deosebite anecdote” de Anton Pan; d-șoara Evelina Luca, declamează frumos poezia „Departă sunt de tine” de Eminescu; noul membru dl Petru Neagoe, cală de boltă, a dat dovezi de priceperea sa în arta declamatorie predând poezia „Glosa” de Eminescu și „De voiți pe-a vieții cale” de Iac. Negruzzi; d-șoara Ana Stanciu, se produce bine pentru prima-ora cu poezia „Baladă” de G. Coșbu; dl Nic. Bratu, culeg-tipogr., cetește cu acuratețe „Nunta cea de a doua-i cu noroc”, de Gane; cântărețul bine cunoscut dl Ișan, măiestru pilar cântă compoziția „Ah lăsați-mă în pace” de Vasilescu și „Dragă mândruliță” de Flechtenmacher, acompaniat fiind la pian de d-șoara Eugenia Grecu. D-șoara Maria Costea de astădată ne-a delectat cu predarea monologului „Prima rochie lungă” de Ios. Vulcan. D-sa a fost viu aplaudată atât pentru frumoasa predare, cât și pentru potrivite gesturi ale naivei cocote. Dl D. Azente, culeg-tip. ne-a declarat tot atât de perfect mai multe poezii de ale predilectului său poet G. Coșbu. De încheiere, la dorița generală, d-șoara Eugenia Grecu a executat la pian mai multe arii. Toți debutanții s'au achitat în mod vrednic și au fost viu aplaudați.

Un sodal.

Rectificare. Adunarea generală a asociațiunii de anticipațiune și credit „*Hațegana*” din Hațeg, se va ține în 22 Martie st. n. și nu în 12 Martie, cum din eroare s'a tipărit în nr. 29 al „*Tribunei*”, ceea-ce prin aceasta se rectifică.

Post de notar. Dela pretura Vințului-de-Jos e scris concurs pentru ocuparea postului de notar-adjunct împreună cu postul de matriculant în *Vurpăr*. Dotație 575 fl. Termin de concurs 30 Martie st. n. Alegerea în 31 Martie n.

Descoperire arheologică în Bulgaria. O descoperire interesantă a fost făcută zilele trecute la Filipopole în Bulgaria. S'a descoperit un car triumfal roman din secolul al IV-lea a. Chr. într-o movilă la sud-vest de oraș. S'au găsit și accesorii metalice de ale carului, figuri de bronz, hamuri de cai, cinci cranii omenești și câteva săbii și lănci. Toate acestea se află espuse acum în muzeul din Filipopole.

Alianța popoarelor latine. Peste puține zile va apăre în Barcelona un mare ziar, destinat în special a vorbi despre alianța tuturor popoarelor de rasă latină. Ziarul bucureștean „*Auto-nomia*”, foarte democratică federativă, vorbind de aparițiune acestui ziar se ocupă de mersul ideii în România și laudă mult sârbarea organizată la Roma de dl V. A. Urechia.

Bal în Timișoara. Cortetul biseriei gr-or. române din Faicul-Timișoarei aranjează la 1 Martie. bal în saale dela „*Fabrikshof*”. Vețul e destinat pentru fondul școlar. Itarea de persoană 2 coroane, de familie 3 coroane.

Avéd Jákó, directorul mnașului rom.-catolic din Alba-Iulia, a prilejul sârbării anului iubilar al creștinismului, sâvirșită la 18 Februarie în ala noului palat al gimnasiului, a fost ecorat de către episcopul Majlăth cu crucea de cavalier a ordului Sfântului Gorie, trimisă din partea Papei Le XIII. La sârbare a participat și contele Ferdinand Zichy.

Tinerii însurăței. Ecnomul văduv Foszto Gyuri din Feșul-sâseș, fiind acum de 67 de ani, a căsătorit a doua-ora cu Molnár Iaria, fată ficioară de 47 ani.

Șarlach. În Poceiu arlachul a grassat mult timp în grad sa de mare, că prelegerile la școala gicatică au trebuit să pauzeze unsprezece săptămâni. Acum epidemia s'a sfârșit și prelegerile au putut fi începute de nou.

Un bun post de mdic. La inserate s'a publicat în „*Tribuna*” (nr. 29, 30 și 31) concurs pentru cuparea postului de medic la *fondul pisetal* din Roșia-montană, cu termi de concurs până la 5 Martie st. n. Ațagem și pe această cale atențiunea meicilor români asupra acestui concurs, fiind postul din chestie unul dintre cele mai bune posturi de medic doar în înreag țeara. Salarul se urcă peste 330 fl., fiind postul împreunat cu posul de medic cercual în Roșia-montan. Pe lângă aceasta mai e împreunat și cu acel rar favor, că medicul va avé drept de pensiuine din fondul pisetal.

Corfa și mătura. La o petrecere din Panciova s'a întâmplă zilele trecute că un bujor de coconiță de trei-ori a dat corfa unui tinăr car o ceruse la joc. Ca răbunare tinărul a căutat o mătură și i-a pus-o coconiței în brațe să danșeze deci cu mătura. Pentru această grobianitate a dou zi coconița a dat în judecată pe tinărul — pentru vătămăre de onoare. Intre argumentele de apărare tinărul a spus, că el încă a fost ofensat e coconița prin faptul, că i-a dat corfa în timp ce cu alții dansa bucuos. Pe acest motiv judecătorul l-a achitat.

Armăsari de păsă în comitatul Sibiu. Comisiune comitatensă pentru prăsierea de cai face cunoscut, că la finea lunei curente vo fi trimiși la stațiunile lor mai mulțimărsari erariali, unde vor sta până la finea lunei Iunie. Anume la *Alfina* 5 armăsari, la *Brad* 3, la *Hosman* 2, la *Sura-mică* 2, la *Marpod* 2, la *Apoldul-mare* 3, la *Sibiu* 7, la *Selimbér* 3, la *Lăsciori* 2, la *Sebeș* 2, la *Slănnic* 3, la *Nerichiu* 3, la *Roșia* 3.

Din public.*

Intimpinare.

Ca întregire la cele publicate de noi, în nrul 31 al acestei foi, mai adaugem următoarele:

Să ne permită dl „*Arghir*” a-i da și noi un foarte bin-voitor sfat, spre binele dînsului și al corporațiunii din care face parte.

Ai face cu mult mai bine, dle „*Arghir*”, ca pe Tilicșari de acum încolo să-l lași în pace, că-și știu ei face datorința și fără concursul d-tale; ear' dacă simpatie nu nutrești față de ei nu ț-i-o arăta aceasta și în public, căci tot d-ta vei fi deochiat și vei avé lipsă de stînsul cărbunilor. Mai tine ai face să lucră la restituirea bunei înțelegeri chiar și în corporațiunea din care faci parte, între membrii căreia ai aruncat — de când ai venit — mărul de ceartă și de intrigă.

Tilicșar, în 8/20 Februarie 1900.

Stefan Millea, notar în pensiune; Valer Millea, notar comunal; Ioan Iosof, paroch; George Pecurariu, învățător; I. Iuga, funcționar de bancă; Petru Iuga sen., paroch; Petru Iuga jun., capelan; Ioan Bratu, director școlar; Terenție Popovici, învățător; Savu Frăcea, proprietar.

Din Nășud.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Corpul didactic dela școala fundatiională elem. pop. de băieți și fetițe din Nășud, precum în anul trecut așa și în anul acesta a arajlat la 3 Februarie a. c. în spațioasa sa de gimnastică dela gimnasiul superior fundatiional din loc o petrecere cu joc pentru copii, în scopul ajutorării copiilor săraci dela această școală, cu cărți, recușite de scris, material pentru lucru de mână, vestimente etc., la care petrecere a partici-

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Red. nu e responsabilă.

pat un public foarte numeros atât din loc, cât și din jur.

Succesul material al acestei petreceri a fost peste așteptare favoritor constatându-se: venitele în total cu 349 cor. 54 bani, (174 fl. 77 cr.); speșele în total cu 74 cor. 82 bani (37 fl. 41 cr.); venitul curat cu 274 cor. 72 bani (137 fl. 36 cr.); care s'a transpus direcțiunei școlaei spre școlul amintit.

Cu ocaziunea acestei petreceri, conform conspectului de cassă, au fost următoarele suprasolviri:

I. Șerban 60 bani, Iosif Ulrich 6 cor. 20 bani, M. Linul 2 cor., G. Seucea 20 bani, P. Lup 1 cor., N. Anthon 1 cor., Markus Pollak 2 cor., Vasile Petri 6 cor. 60 bani, G. Seridon 80 bani, A. Iosefine 1 cor. 20 bani, I. Ghetie 1 cor., Kaufmes Mihály 60 bani, Bodó Kálmán 1 cor., Dr. E. Filipan 5 cor. 20 bani, Jüngling I. 1 cor., Firtos D. 1 cor., Halász 1 cor., Wolf Josef 20 bani, Szatmári Jakab 1 cor., G. Micula 1 cor. 60 bani, A. Precup 60 bani, Gaja 40 bani, A. Haliță 1 cor. 60 bani, doamna Bălan 1 cor. 40 bani, Brecher Hersch și Brand M. 5 cor., Teodor Șimon 20 bani, I. Ilie 20 bani, N. Ienciu 2 cor., A. Ionașe 60 bani, Inceze János 60 bani, P. Tofan 1 cor., Emil Tetti 8 cor., I. Pecurariu 1 cor., M. Căttul 1 cor., Oct. Doei 1 cor., G. Mihalca 1 cor., I. Seni 2 cor.

Fără a participa la petrecere au binevoit a contribui în favorul acestei petreceri răscumpărându-și invitările următorii:

M. Grigoriță 1 cor., C. Anton 1 cor., I. Nescutiu 2 cor., Miklós Antal 2 cor., Dr. I. Pop 4 cor., G. Pletos 2 cor., Luiza Kirtsch 1 cor., I. Mureșian 1 cor., G. Bancu 1 cor., P. Neamțu 1 cor., C. Pop 1 cor., G. Svințiu 1 cor., Grig. Neamțu 50 bani, T. Scridon 40 bani, Fon Dezső 1 cor., Wermescher W. 1 cor., d-na Săcaci 4 cor., I. Pop, prof. 4 cor., Friedrich Müller 2 cor., S. Leonte 1 cor., G. Drăgan 1 cor., T. Irimieș 2 cor., N. Pop 2 cor., Anch. Candale 2 cor., L. Coșbu 2 cor., T. Căttul 2 cor., Andron Petri 40 bani, G. Crăciun 40 bani, Bedó Dénes 2 cor., Dr. P. Tanco 2 cor., Dumitru și Ioan Tomuța 2 cor., R. Densușan 1 cor., A. Pop 2 cor., Șt. Puica 2 cor., G. Drăgan 1 cor., T. Hontilă 1 cor., d-na E. Ștef. Bodiu 4 cor., d-na I. Domide 1 cor., G. Domide 1 cor., Dr. G. Linul 6 cor., Dr. Demetriu Ciuta 10 cor., Dr. L. Scridon 1 cor., A. Roșiu 2 cor., Gr. Scridon 2 cor., Dr. I. Mălai, cand. de adv. 1 cor., Dr. V. Onișor 1 cor., Drd. D. Login 2 cor., E. Dan 1 cor., Haltrich Károly 2 cor., I. Dologa 1 cor., M. Mihălașiu 4 cor., Dr. A. Pop 2 cor., „Comerciantul” 5 cor., Scheulter M. 1 cor., E. Domide 1 cor. 4 bani. (Va urma).

Ultime știri.

Brucella, 23 Febr. n. O depeșă privată din Pretoria anunță învingerea lui Cronje asupra divisei lui French și Kelly-Kenny.

Modder-River, 23 Febr. n. Lupta întâmplată Duminecă la Pardeberg a fost una din cele mai sângeroase. Cronje a pierdut 800 de oameni. Comandantul Botche a voit să vină în ajutorul lui Cronje, dar' după o luptă violentă a fost respins.

Bibliografie.

Voci de presă asupra

„Căldarului Poporului”.

Presa noastră, ca totdeauna, nu are decât vorbe de laudă pentru „*Căldarul Poporului*”. Eată câteva voci:

„Liga Română”.

„Frumos și bine întocmit acest căldar se prezintă ca o adevărată carte ilustrată pentru popor.”

O mulțime de articole, schițe, poezii, bibliografii, etc., precum și mai multe culeșuri bine reușite dau acestui căldar o înfășurare foarte plăcută și nu putem decât să-l recomandăm tuturor Românilor.”

„Unirea”.

„E cel mai lătit și deodată și cel mai bine redactat căldar din cele apărute până acum. Ca și în trecut nota naționalistă e, ceea-ce a dirijat pe redactorii lui. Tot ce a atins viața românească în decursul unui an, toate suferințele, toate bucuriile de cari au fost stăpâniți, toate le găsești aci înșirate ca și într-un lanț cu măiestrie alcătuit.”

Ne împlinim o plăcută datorință dorind ca acest căldar bun și ieftin să ajungă în mâinile tuturor oameșilor cu carte din oraș și sate. Țeraniile nostri ori de câte-ori îl vor deschide în decursul unui an, vor avé totdeauna prilej să învețe și să-și câștige nouă cunoștințe.”

La librăria „*Tipografia*”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află următoarele cărți:

„*Memorial*”, Archiep. și Metropolitul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popa . . . fl. —30
„*Doina*”, conf. ținută la ateneul din Bărlad, de Măndrescu . . . —28
„*Critice* 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I. și II. a 2 fl. . . . 4—
„*Povestile Bănăului*”, de Cățana . . . —30
„*Literatură popor. română*”, de Gaster . . . 2.50
„*Introducere în Cărțile Testamentului vechiu și nou*”, de Dr. Iuliu Olariu . . . 2.50
„*Cerșitorul*”, dramă în 2 acte de Livescu . . . —50
„*Studii Critice*”, de Ghera. Vol. I. și II. a 2 fl. 20 cr. . . . 4—
„*Higiena română*”, de Dr. Leo Murășianu . . . 1—
„*Învăder*”, de Demetrescu . . . 4—
„*Trădăfiri și viorele*”, de Pop-Reteșanu . . . —60
„*Din Moldova*”, schițe de Kotzebue . . . 1—
„*Floarea din Firenze*”, de Livescu . . . —50
„*Istoria Românilor* sub Mihail-Vodă-Viteazul”, de Nicolae Bălescu . . . 2—
„*Trăvnițe*”, 10 piese Slovacăști Vol. I. și II. a 1 fl. 50 cr. . . . 3—
„*Scrierile părinților aptoșorești*”, de Dr. Iuliu Olariu . . . —70
„*Merinde dela școală*”, de Popa . . . —60
„*Despre influența împrejurărilor*”, de Panaite Zosin . . . —50
„*Memorii din timpul răboiului*”, de Georgescu . . . —88
„*Pui de lei*”, poezii eroice, de Nențescu . . . 1—
„*edite de gală*” . . . 2—
„*Poesii*”, de Macedonski . . . 2—
„*Copii de pe natură*”, de Negruzzi . . . —50
„*R. van Saanen*, cuvinte de M. Eminescu . . . —75
„*Doina codrului*” . . . —75
I. Paschill. Cuvinte de I. Dorianu. Așa mi-e scris, romanță pentru voce și piano . . . —50
F. Domeier. Soirées de Bucarest, vals Sârbă Bucureștilor, pentru voce și piano de In D. Bulan . . . —50
I. Villacrosse. De ce „mi-ai zis odinioară, romanță” . . . —75
Payotte de la Princese „*Marie*” de Michel Margarițescu . . . —75
Zéphir. Polca mazurca de G. Ionescu . . . —75
G. Vasiliu. Freamătul Zăvoaiului, horă C. Felix. Cuvinte de I. Dorianu. Vals conjugal pentru voce și piano . . . —50
Radu D. Rosetti. E vre-un loc uitat de oameni, reverie pentru voce și piano . . . —50
I. Paschill. L'Amitié, vals . . . 1—
Ai plâns și tu v'odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu . . . —50
Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu . . . —50
Pictorial! De E. I. Alexandrescu . . . —50
Un fir electric. De E. I. Alexandrescu . . . —75
L'Affection. Polca franceză pentru piano de C. D. Belortu . . . 40
De Brăila a Găneș. Galop pentru piano de C. D. Belortu . . . 50
Sârbă Bucureștilor, pentru voce și piano Ioan D. Burlan . . . —50
Souvenir de Zürich. Polca mazurca de Anton Kneisel . . . —50
Gas de quartet original. De Mayer Lutz . . . —50

A apărut:

Partea a VI-a din *Memoriul lui Iosif Sterca Șuluțiu* de Cârpeniș, membru fondator și membru în comitet al „*Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român*”. Sibiu, tip. W. Krafft. Este un volum de 297 pagini, cu conținut variat și interesant și costă 2 cor. 50 bani, + 20 bani porto. Două sute fl. din prețul cărței, se vor da pentru „*casa națională*”, restul pentru alte scopuri filantropice. La sfîrșitul cărței se adauge o compoziție musicală: *Doina Metropolitului Alexandru Șterca Șuluțiu*, aranjată pe note pentru voce și piano. Partea cea mai mare a articolelor este un adaus și o întregire a biografiei lui Avram Iancu, cel-ce posedă acea biografie, are neapărată trebuință de aceasta. Intre altele conține întreagă biografia *nefericitului Dragoș*.

Ermeneutica biblică, compusă după Ubaldo Ubaldi, de Dr. Victor Szmi-gelski, cu aprobarea ordinariului metropolitan gr-cat de Alba-Iulia și Făgăraș. Tipografia seminarului arhidieceșan din Blaj. Editura autorului. Preț 2 cor.

Autorul destinează venitul curat pentru fondul provincial de salarizare al preoților și învățătorilor

A eșit de sub tipar în editura librăriei Sococ & Comp.: *Documentele românești din arhivele Bistriței*, partea I, de N. Iorga.

Preț 4 lei.

Politica noastră națională.

Sub titlul acesta general a apărut o interesantă broșură ce poartă titlul următor:

— Rolul dlui D. A. Sturdza în chestiunea națională. Studiu istorico-politic de Teodor Raica, profesor gimnasial. Ploegști, Tipografia „*Democratul*”, 1899. Format 8^a mare, 160 pagine.

Interesantul studiu al zelosului naționalist, dl Raica, e menit pentru lumea politică, din România, dar' din nenorocire ne privește foarte mult, dacă nu exclusiv și pe noi. E o lectură foarte folositoare, dacă nu necesară, tuturor bărbatilor nostri, cari se interesează de politică. În marea crisă politică națională, care nici astăzi nu s'a sfîrșit, dl Raica aruncă prin studiul său o intensă lumină, care va servi multora spre orientare în situația noastră.

Cartea costă 1 leu 25 bani, sau 1 cor. 20 bani. Se poate comanda direct dela autor, ori prin librăria noastră.

„*Insula morții*” novelă de R. Voos, tradusă de Andrei Bârseanu, profesor în Brașov. Preț 50 bani.

„*Severina*” este titlul unui elegant album de compozițiuni musicale de Ioan Vidu, Lugoji. Cuprinde zece piese pentru coruri, anume: 1. *Sus băieți!* cor pentru 3 voci egale. — 2. *Cântec de primăvară*, cor pentru trei voci egale. — 3. Sborul, cor p. 3 eg. cu accomp. de piano. — 4. *Nainte Române*. — 5. Sus opincă. — 6. Andalusă, 4 voci bărb. — 7. Logojana, cor mixt. — 8. Răsnetul dela Crișana. — 9. Răsnetul Ardealului, cor mixt, cu solo de mezzo-sopran. — 10. Marșul lui Mihaiu eroul, cor mixt cu accomp. de piano.

Voluminosul album (44 pag.) costă 6 coroane.

Eminescu pesimist, profet și economist — de I. S. Ordeanu. Broșură interesantă, de concepțiune originală; merită toată atențiunea. Are 106 pagini, costă 1 leu.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Direcțiunea: Leo Bauer.

Sâmbătă, 24 Februarie n.

Cu concursul actoriei Agnes Freund, ca oaspe.

DIE OFFICIELLE FRAU.

Dramă în 5 acte, de Hans Olden.

Începutul la 7 ore seara.

Sosiți în Sibiu.

La 23 Februarie n. 1900

Hotel „*Imperatul Romanilor*”: Hollegau, colonel din Alba-Iulia; Ziekas, concip. adv. din Sighișoara; Regius, neguțtor de lemne din Reghinul-săsesc; Maria Popovici din București; Temesváry, Fuchs, din Viena, Rado, Ramer, din Budapesta, comercianți.

Hotel „*Neurhrer*”: Steinfeld din Viena, Ungar din Dicio-S. Martin, comercianți.

Hotel „*Meltzer*”: Löwy din Timișoara, Klein din Turda, comercianți; Molnar, voiajor din Budapesta; Weiss, neguțtor de vite din Oradea-mare; Ienciu, notar din Fofeldea.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 23 Februarie n. 1900.

Hărte-monetă română	Cump.	18.60	vënd.	18.70
Lire turcești				
Imperiali (15 R ^a aur)				
Ruble rusești		2.48		2.56
Galbeni		11.31		11.45
Napoleon-d'ori		19.10		19.21
100 Marco germane		117.10		118.20
Livre sterling		24.—		24.20

Bursa de Budapesta.

Din 21 Februarie n. 1900.

Renta de aur ung. 4%	98.50
„ „ „ 4%	94.—
„ „ val. cor. 6%	99.50
Imprumutul căilor ferate ung.	99.50
Bonuri rurale ung.	99.60
„ „ croate-slavone	95.—
Obligațiunile desp. regalilor	99.55
Leuri pentru regulariza Tisei și Seghedin	140.75
Renta de hărte austriacă	99.55
„ de argint austriacă	99.50
„ de aur austriacă	99.—
Leuri austriace din 1860	1770.—
Acțiunile băncii austro-ungare	749.—
„ „ de credit ung.	755.20
„ „ de credit austr.	758.60
Scrisuri fondare ale institutului de credit și economii „ <i>Albina</i> ”	102.—
Galbeni imperatești	11.44
Napoleon-d'ori	19.29
Mărci 100 imp. germane	118.15
London 100 Livre sterlingi	242.50

Bursa de Viena.

Din 20 Februarie n. 1900.

Renta de aur 4%	98.60
Renta ung. v. c. 4%	94.10
Imprumutul căilor ferate ung.	99.40
Bonuri rurale ung.	99.20
„ „ croate-slavone	94.—
Renta de hărte austriacă	99.70
„ de argint austriacă	99.65
„ de aur austriacă	98.80
Leuri austriace din 1860	137.—
Acțiunile băncii austro-ungare	126.25
„ „ de credit ung.	136.50
„ „ de credit austr.	285.70

Bursa de București.

Din 8 Februarie v.

5%, Renta perpetuă	4%	Fonc. rur.	79 1/2
5%, „ „ 1881	96 1/2	5%, „ „ urb. Buc.	87
5%, „ „ 1892	96 1/2	5%, „ „ Iași	89 1/2
5%, „ „ 1893	96 1/2	Banca Naț.	2.50
5%, „ „ 1894	94	„ „ Agric.</	

fabrică de casse în Sibiiu,
strada Poplăcii-mare Nr. 8.